

Participatieplan Project Net op zee Nederwiek 1

Fase: Opstellen Milieueffectrapport,
Projectbesluit en vergunningaanvragen

Looptijd: januari 2023 tot en met eind 2023

Publicatie: januari 2023

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Geactualiseerd participatieplan	3
1.2	Wie doet wat?	3
1.3	Onze contactgegevens	3
2	Project Net op zee Nederwiek 1	5
2.1	Windenergiegebied Nederwiek verbinden met het net op land	5
2.2	De verbinding	5
2.3	Waarom is dit project nodig?	6
3	Fase van het project	7
3.1	Van Notitie Reikwijdte en Detailniveau tot Milieu Effect Rapportage, Ontwerpvergunningen en Ontwerp-projectbesluit.....	7
3.2	Definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau	7
3.3	Uitwerken tracé en onderzoek naar effecten	7
3.4	Ontwerp-Projectbesluit en ontwerpvergunningen.....	7
3.5	Doorkijk volgende projectfase.....	8
4	Participatie	9
4.1	Inleiding.....	9
4.2	Vroegtijdige participatie van groot belang	9
4.3	Participatieactiviteiten in de komende periode	9
4.3.1	Publicatie definitieve NRD, Nota van Antwoord en voorbereidingsbesluit	10
4.3.2	Voorbespreking vergunningaanvragen en ontwerp-Projectbesluit	10
4.3.3	Informatie over project en procedure	11
4.3.4	Overige participatie-activiteiten	11
4.3.5	Ambtelijk overleg, vergunningenoverleg en bestuurlijk overleg	12
4.4	Planning	13
4.5	Uw reactie op dit participatieplan is van harte welkom.....	14
	Bijlage 1: participatieverslag	15

1 Inleiding

1.1 Geactualiseerd participatieplan

Dit is het per januari 2023 geactualiseerde participatieplan van het project Net op zee Nederwiek 1. We actualiseren het participatieplan elke projectfase¹. Dit plan gaat in op de participatie in de periode van januari 2023 tot eind 2023. Deze fase start met de publicatie van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en het Voorbereidingsbesluit. Daarna stellen we in deze periode het milieueffectrapport, het Projectbesluit en de vergunningaanvragen op.

Hoe het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT u informeren over deze stappen, hoe u kunt reageren en wat de overige participatie inhoudt, leest u in dit plan.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat een inleiding op het participatieplan. Hoofdstuk 2 beschrijft kort wat het project Net op zee Nederwiek 1 inhoudt. In hoofdstuk 3 leggen we uit wat er de komende fase gebeurt en welke rol dit speelt in de procedure van het project Net op zee Nederwiek 1. In hoofdstuk 4 gaan we in op de participatie in de komende fase. Tot slot blikken we terug op de participatieactiviteiten die we in de vorige fase van het project van september tot en met december 2022 hebben uitgevoerd. Dit participatieverslag vindt u in bijlage 1.

1.2 Wie doet wat?

TenneT en het ministerie van EZK werken nauw samen aan dit project en het bijbehorende participatieproces. TenneT is de beheerder van het hoogspanningsnet op land en op zee en legt een nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbinding aan tussen windenergiegebied Nederwiek op de Noordzee en het Sloegebied. De minister voor Klimaat en Energie en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening besluiten na uitgebreide consultatie van onder andere lokale overheden, belangenorganisaties, bedrijven en alle andere belanghebbenden waar het tracé van het Net op zee Nederwiek 1 komt en waar het aansluit op het hoogspanningsnet op land.

1.3 Onze contactgegevens

Uw suggesties en opmerkingen op dit plan zijn van harte welkom! Zo kunnen we nog beter inspelen op uw behoefte aan informatie en contact over het project. Natuurlijk kunt u ook contact met ons opnemen wanneer u een vraag heeft, informatie met ons wilt delen of betrokken wilt worden bij het project. Uit eerdere projecten weten we dat intensieve samenwerking met de omgeving veel waardevolle informatie oplevert. Dit maakt het mogelijk om rekening te houden met belangen en wensen. Wij horen het graag en staan u met plezier te woord.

¹ We actualiseren het participatieplan elke projectfase zodat het zo goed mogelijk aansluit op de betreffende fase. Daarnaast passen we het plan aan o.b.v. reacties op het participatieplan, het contact met de omgeving, ontwikkelingen in het project, voortschrijdend inzicht en evaluatie van de voorgaande periode. Deze geactualiseerde versie volgt op het Participatieplan dat in september 2022 is verschenen en terug te vinden is op de website van Bureau Energieprojecten: www.rvo.nl/nederwiek-1.

**Voor informatie over de inhoud
en participatie van het project:**

TenneT
0800 – 83 66 388
www.netopzee.eu/sloegebied

**Voor informatie over de procedure,
documenten en participatie van het
project:**

*Bureau Energieprojecten van het
ministerie van EZK*
070 - 379 89 79
www.rvo.nl/nederwiek-1

Omgevingsmanagers:

Johanna Breuning
Johanna.breuning@tennet.eu
(06) 126 449 88

Andrea van Oorschot
Andrea.van.oorschot@tennet.eu
(06) 257 642 50

Projectleider EZK:

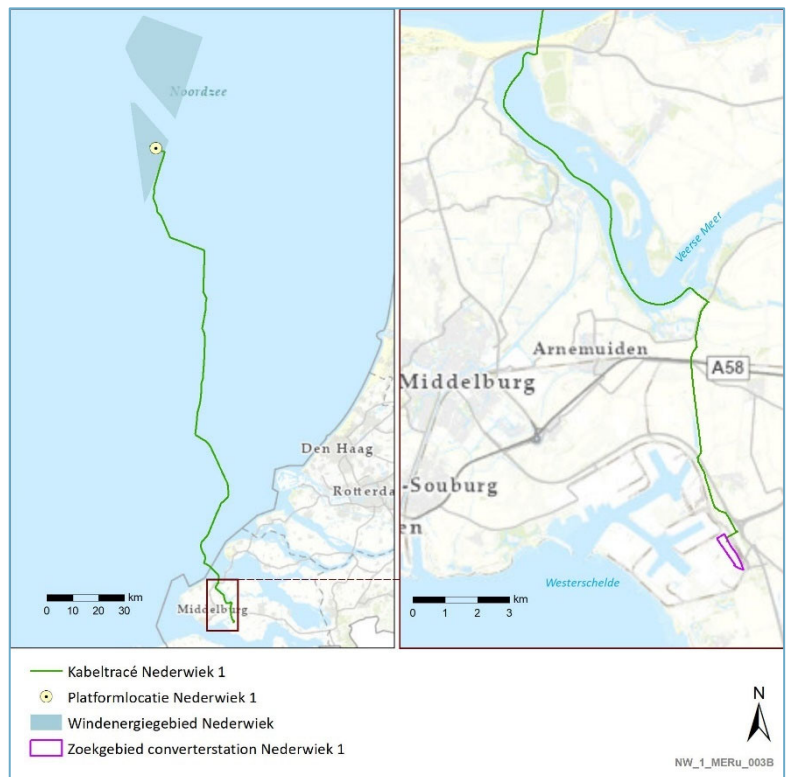
Michiel Pieters
m.pieters@minezk.nl
(06) 113 765 07

Figuur 1: contactgegevens

2 Project Net op zee Nederwiek 1

2.1 Windenergiegebied Nederwiek verbinden met het net op land

Windenergiegebied Nederwiek ligt circa 95 kilometer uit de kust ter hoogte van Petten (Noord-Holland) t/m Vlieland. Het is een groot windenergiegebied waarin drie windparken van elk 2 gigawatt (GW) worden gebouwd. Om deze windparken aan te sluiten op het landelijke hoogspanningsnet, is voor elk windpark een ondergrondse hoogspanningsverbinding naar land nodig. Net op zee Nederwiek 1 is één van de drie benodigde hoogspanningsverbindingen vanuit Nederwiek² en sluit via het Veerse Meer aan op het landelijke hoogspanningsnet in de gemeente Borsele. Figuur 2 toont de tracéoptie die is opgenomen in de NRD.

Figuur 2: tracéoptie Net op zee Nederwiek 1

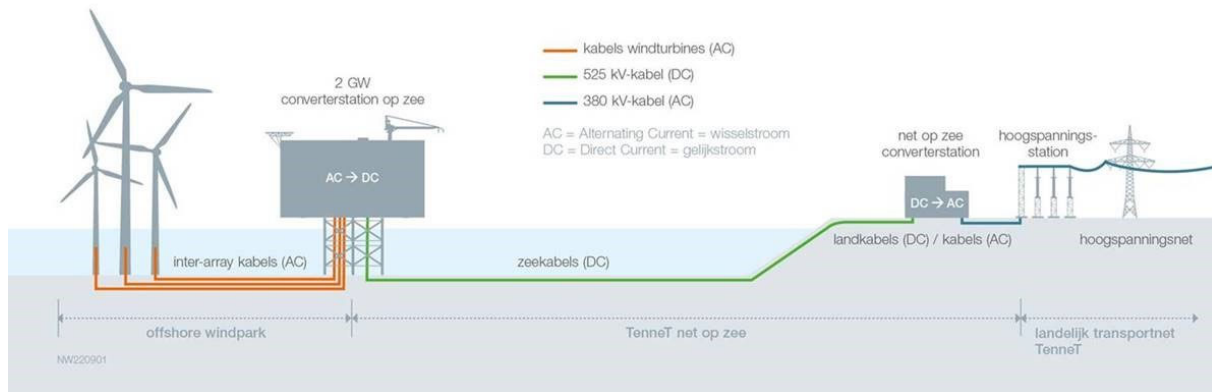
2.2 De verbinding

Net op zee Nederwiek 1 bestaat uit de volgende onderdelen (zie figuur 3):

- Een platform op zee voor de aansluiting van de windturbines en het omzetten van 66kV-wisselstroom (afkomstig van de windturbines) naar 525kV-gelijkstroom;
- Een ondergronds kabeltracé voor transport van 525kV-gelijkstroom op zee en het Veerse Meer;
- Een ondergronds kabeltracé voor transport van 525kV-gelijkstroom op land;
- Een converterstation op land voor het omzetten van 525kV-gelijkstroom naar 380kV-wisselstroom.

De aansluiting op het landelijke hoogspanningsnet vindt plaats via 380kV-wisselstroomkabels op een nieuw te bouwen 380kV-hoogspanningsstation in/nabij het Sloegebied. De realisatie van het nieuwe hoogspanningsstation en de wisselstroomverbinding tussen het converterstation van Net op zee Nederwiek 1 en het [380kV-hoogspanningsstation](#) is geen onderdeel van Net op zee Nederwiek 1. Hiervoor wordt een aparte procedure doorlopen.

² [Net op zee Nederwiek 2](#) sluit op Maasvlakte aan op het landelijke hoogspanningsnet. Het project Net op zee Nederwiek 3 gaat in het najaar 2022 van start. Van dit project is nog niet bekend waar het aansluit op het net op land.

Figuur 3: onderdelen Net op zee Nederwiek 1

2.3 Waarom is dit project nodig?

Door het gebruik van fossiele brandstoffen zoals olie, aardgas en kolen warmt de aarde op en verandert ons klimaat. Om dit tegen te gaan, stapt Nederland over op duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Voor deze overstap zijn aanpassingen aan ons elektriciteitsnet nodig, waaronder nieuwe hoogspanningsverbindingen tussen windparken op de Noordzee en de Nederlandse kust.

Naast de al geplande windparken die op het net op land worden aangesloten, is gebleken dat er uiterlijk in 2030 extra windparken op zee gerealiseerd en aangesloten moeten worden. Dit is nodig om de doelstellingen voor 2030 uit het Klimaatakkoord te halen. Daarnaast zijn de Europese doelstellingen voor CO₂-reductie in 2021 aangescherpt, waardoor het aan land brengen ('aanlanden') van extra wind op zee nodig is. Net op zee Nederwiek 1 maakt het mogelijk om in 2030 2GW aan duurzame energie vanuit het nieuw aangewezen windenergiegebied Nederwiek naar land te transporten en draagt zodoende bij aan het behalen van de doelstellingen.

3 Fase van het project

3.1 Van Notitie Reikwijdte en Detailniveau tot Milieu Effect Rapportage, Ontwerpvergunningen en Ontwerp-projectbesluit

Dit participatieplan loopt tot de terinzagelegging van de Milieu Effect Rapportage (MER), de ontwerpvergunningen en het ontwerp-Projectbesluit³ eind 2023. In figuur 4 ziet u waar deze fase zich in de procedure bevindt⁴. Zie ook paragraaf 4.4.

Figuur 4: schematische weergave procedureplanning

3.2 Definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Tegelijkertijd met dit Participatieplan wordt ook de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gepubliceerd. Bij het opstellen van de concept NRD voor Net op zee Nederwiek 1 is de omgeving nauw betrokken geweest, onder meer tijdens overleggen en werksessies. Van 9-9-2022 tot en met 20-10-2022 heeft de concept NRD ter inzage gelegen. Hierop zijn 12 zienswijzen ingediend. Wat er met de zienswijzen is gebeurd en welke participatieactiviteiten nog meer hebben plaatsgevonden leest u in het Participatieverslag in bijlage 1.

3.3 Uitwerken tracé en onderzoek naar effecten

Het tracé zoals dat beschreven staat in de definitieve NRD wordt de komende tijd verder uitgewerkt. Daarnaast is er nog een tracévariant, tussen de A58 en de Oude Veerweg, waarover de komende tijd een keuze moet worden gemaakt.⁵

Voor het tracé (inclusief het converterstation op land en het platform op zee) wordt onderzoek gedaan naar de milieueffecten. Deze effecten worden beschreven in de Milieueffectrapportage (MER). Het MER zal tezamen met het ontwerp-Projectbesluit ter inzage worden gelegd.

3.4 Ontwerp-Projectbesluit en ontwerpvergunningen

Voor het project Net op zee Nederwiek 1 wordt een Projectbesluit onder de Omgevingswet genomen. Het is een bestemmingsplan op Rijksniveau waarin staat welke regels nodig zijn voor het uitvoeren, in werking

³ Door het ingaan van de Omgevingswet op 1 juli 2023 (naar verwachting) wordt in plaats van een Inpassingsplan een Projectbesluit genomen.

⁵ In paragraaf 4.2.3 in het NRD staat deze tracévariant beschreven.

hebben of in stand houden van het project. De minister voor Klimaat en Energie (ministerie van EZK) en de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (ministerie van BZK) zijn samen het bevoegd gezag voor het Projectbesluit. Naast het Projectbesluit moeten er ook nog andere besluiten (vergunningen) worden genomen om het project te kunnen uitvoeren. Het is de bedoeling dat het ontwerp-Projectbesluit en de ontwerpvergunningen eind 2023 ter inzage liggen.

3.5 Doorkijk volgende projectfase

Volgens de huidige planning worden de ontwerpbesluiten (Projectbesluit, ontheffingen/vergunningen) samen met het MER in december 2023 gedurende zes weken ter inzage gelegd. In die periode kan iedereen een zienswijze op de ontwerpbesluiten indienen. Ongeveer een week voordat de terinzagelegging start, publiceren we de volgende versie van het participatieplan. Hierin gaan we in op deze fase met aandacht voor de ontwerpbesluiten, de terinzagelegging, het indienen van een zienswijze en de stappen die daarop volgen.

4 Participatie

4.1 Inleiding

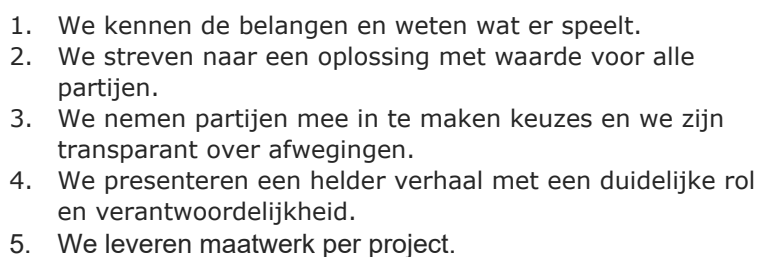
In paragraaf 4.2 van dit hoofdstuk zetten we kort uiteen waarom we de omgeving nauw en vroegtijdig bij het project betrekken⁶. In paragraaf 4.3 beschrijven we de participatieactiviteiten in de komende periode. Paragraaf 4.4 bevat tot slot een overzichtstabel met de procedureplanning.

4.2 Vroegtijdige participatie van groot belang

Net op zee Nederwiek 1 is belangrijk voor de verduurzaming van Nederland, maar ook ingrijpend omdat het project belangen van betrokkenen in de omgeving raakt. EZK en TenneT vinden vroegtijdige participatie daarom belangrijk. Ook weten we uit eerdere projecten dat intensieve samenwerking met de omgeving veel waardevolle informatie oplevert en het mogelijk maakt om rekening te houden met belangen en wensen. Onze ervaring is dat dit tot een betere ruimtelijke inpassing van het net op zee leidt. Ook kunnen er tijdens het participatieproces meekoppelkansen (meerwaarde of 'win/win'-situaties) in beeld komen die we mogelijk kunnen benutten.

Daarnaast hechten we veel waarde aan transparantie over belangen, taken, verantwoordelijkheden en het besluitvormingsproces. Dit is in ieders belang. We informeren de omgeving daarom tijdig over de procedure en bieden iedereen de gelegenheid te reageren. Dit alles om een weloverwogen keuze en besluit door de minister(s) mogelijk te maken.

Bij de participatie van dit project hanteren TenneT en het ministerie van EZK de onderstaande uitgangspunten. Hier mag u ons altijd aan houden.

-
1. We kennen de belangen en weten wat er speelt.
 2. We streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen.
 3. We nemen partijen mee in te maken keuzes en we zijn transparant over afwegingen.
 4. We presenteren een helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid.
 5. We leveren maatwerk per project.

Figuur 5: uitgangspunten voor participatie

4.3 Participatieactiviteiten in de komende periode

De participatieactiviteiten in de komende periode worden in de volgende paragrafen beschreven:

- Publicatie definitieve NRD, Nota van Antwoord en voorbereidingsbesluit (zie 4.3.1);
- Voorbespreking vergunningaanvragen en ontwerp-Projectbesluit (zie 4.3.2);
- Informatie over project en procedure (zie 4.3.3);
- Overige participatie-activiteiten (zie 4.3.4);
- Ambtelijk overleg, vergunningenoverleg en bestuurlijk overleg (zie 4.3.5).

⁶ Een uitgebreidere toelichting leest u in het [Voornemen en participatievoorstel](#).

4.3.1 Publicatie definitieve NRD, Nota van Antwoord en voorbereidingsbesluit

De concept NRD lag van 9-9-2022 tot en met 20-10-2022 ter inzage. Op deze concept NRD zijn 12 zienswijzen ingediend. De minister voor Klimaat en Energie heeft nu de definitieve NRD vastgesteld. De minister heeft zich hierbij gebaseerd op de ingediende zienswijzen, reacties van betrokken overheden en het [advies dat de Commissie voor de milieueffectrapportage](#) heeft uitgebracht over de concept NRD.

De definitieve NRD bestaat uit een oplegger van de minister voor Klimaat en Energie, de concept NRD, de binnengekomen zienswijzen en beantwoording daarvan en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage. In de oplegger licht de minister de vaststelling van de NRD toe en wordt ingegaan op wijzigingen / gemaakte keuzes ten opzichte van de concept NRD. In de Nota van Antwoord worden de zienswijzen die ingediend zijn op de concept NRD beantwoord.

Vorbereidingsbesluit

Tegelijkertijd met bovenstaande documenten wordt ook het voorbereidingsbesluit gepubliceerd. Het voorbereidingsbesluit is nodig om ervoor te zorgen dat in dit gebied geen ontwikkelingen plaatsvinden die het voorkeursstracé kunnen belemmeren. Het is dus een soort ruimtelijke reservering. Het is niet mogelijk om tegen het voorbereidingsbesluit bezwaar te maken of beroep in te stellen.

4.3.2 Voorbespreking vergunningaanvragen en ontwerp-Projectbesluit

De komende periode starten we met de voorbereiding van de vergunningaanvragen (incl. meldingen en ontheffingen) en het opstellen van het ontwerp-Projectbesluit. Hierbij betrekken we relevante omgevingspartijen via de volgende participatieactiviteiten.

Vooroverleg met vergunningverlenende instanties

Voordat we de vergunningaanvragen indienen, bespreken we deze met de vergunningverlenende instanties (bevoegde gezagen). Zo proberen we ervoor te zorgen dat de aanvragen op het moment van indienen aan de eisen voldoen en geen verrassingen en onduidelijkheden bevatten. Het gaat in ieder geval om de volgende vergunningen.

Vergunningen	Vergunningverlenende instantie
Omgevingsvergunning soortenbescherming	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Omgevingsvergunning gebiedsbescherming	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Omgevingsvergunning water (offshore)	Rijkswaterstaat
Omgevingsvergunning water (onshore)	Waterschap Scheldestromen
Omgevingsvergunning realisatie converterstation	Gemeente Borsele
Omgevingsvergunning Spoor	Prorail
Omgevingsvergunning Rijkswegen	Rijkswaterstaat

Figuur 6: overzicht aan te vragen vergunningen en vergunningverlenende instanties (bevoegde gezagen)

Ter aanvulling op de hierboven genoemde voorbesprekingen organiseert Bureau Energieprojecten, dat namens EZK de Rijkscoördinatieregeling begeleidt, regelmatig een gezamenlijk overleg met alle vergunningverleners over de voortgang en planning van het vergunningenproces.

Bespreking voorontwerp-Projectbesluit

Voor het gedeelte van het project dat binnen gemeentelijk ingedeeld gebied ligt stelt EZK een Projectbesluit (bestemmingsplan op Rijksniveau) op. EZK legt een voorontwerp voor aan (bestuurders van) de betrokken overheden.

Reageren

De bevoegde gezagen stellen naar aanleiding van de vergunningaanvragen ontwerpvergunningen op. Deze worden samen met het ontwerp-Projectbesluit eind 2023 ter inzage gelegd. Iedereen kan hierop reageren. Dit gebeurt in de volgende projectfase (zie paragraaf 3.3).

4.3.3 Informatie over project en procedure

Via onderstaande communicatiemiddelen, houden we u ook op de hoogte van de voortgang van het project en de procedures via onderstaande communicatiemiddelen. Uw opmerkingen, vragen en suggesties naar aanleiding van onze informatie en ook over onze manier van communiceren zijn altijd van harte welkom.

Websites

Het project heeft twee websites:

- www.netopzee.eu/sloegebied. Dit is de projectwebsite met informatie over het project (wie, wat, waar en waarom), nieuwsberichten en onze contactgegevens.
- www.rvo.nl/nederwiek-1. Hier staat informatie over de procedure en de besluitvorming. U vindt hier ook documenten, zoals de (concept) NRD, (t.z.t.) het MER en de participatieplannen.

De website www.windopzee.nl biedt een overzicht van de verschillende programma's van de Rijksoverheid over windenergie op zee, de windenergiegebieden, windparken en de netten op zee.

Digitale nieuwsbrieven

We versturen regelmatig nieuwsbrieven over het project en de procedure. Als u deze nieuwsbrieven wilt ontvangen, kunt u zich hiervoor [aanmelden](#). U ontvangt deze nieuwsbrieven dan digitaal. Zo blijft u op de hoogte van de laatste stand van zaken van de net op zee-projecten Nederwiek 1 en IJmuiden Ver Alpha.

Communicatie via de media

Wanneer we stukken ter inzage leggen waarop u kunt reageren dan plaatsen we advertenties in huis-aan-huisbladen en de Staatscourant.

Verzorgen van presentaties

Regelmatig verzorgen we op verzoek presentaties, bijvoorbeeld aan gemeenteraden en belangenorganisaties over de voortgang van het project of over specifieke onderwerpen. Indien uw organisatie interesse heeft in een presentatie of toelichting dan vernemen we dat graag en zullen we de mogelijkheden met u bespreken. Zie paragraaf 1.3 voor onze contactgegevens.

4.3.4 Overige participatie-activiteiten

Naast de participatie rondom de ontwerpvergunningen en het ontwerp-Projectbesluit verwachten we de komende periode in ieder geval in gesprek te gaan met een aantal omgevingspartijen:

- Bevoegde gezagen om de voorgenomen vergunningen te bespreken;

- Grondeigenaren en -gebruikers: we vervolgen gesprekken en overleggen om de tracéoptie op land technisch uit te werken;
- Rijkswaterstaat: we gaan in gesprek over de boringen onder de Veerse Gatdam en het tracé door het Veerse Meer;
- Vissers Veerse Meer: samen met hen stellen we een monitoringsplan op en gaan we in overleg over de uitvoering daarvan;
- Beheerders en eigenaren van kabels en leidingen op land: met meerdere partijen zijn we al in gesprek over de raakvlakken vanuit het net op zee-project IJmuiden Ver Alpha. Daar waar van toepassing betrekken we daar Net op zee Nederwiek 1 bij. Daarnaast inventariseren we welke nieuwe partijen specifiek voor Nederwiek 1 in beeld komen. We bespreken de raakvlakken en mogelijkheden om bijvoorbeeld een kruising technisch uit te werken en besteden aandacht aan het onderwerp elektrische en thermische beïnvloeding.
- Sluiten van overeenkomsten met offshore kabel- en leidingbeheerders: Op zee kruist het tracé andere kabels en leidingen (gas, olie, telecom etc.) en soms is er sprake van parallellegging. De afstemming met deze beheerders is sinds 2021 gaande en verkeert in een afrondende fase. Dat betekent dat we op het punt staan om de zogenaamde crossing and proximity agreements af te sluiten. Hierin staat o.a. hoe de kruising technisch wordt gerealiseerd en hoe er om wordt gegaan met aansprakelijkheden. Deze gesprekken worden gelijktijdig gevoerd voor de net op zee-projecten IJmuiden Ver Alpha, IJmuiden Ver Beta, IJmuiden Ver Gamma, Nederwiek 1 en Nederwiek 2, daar waar door parallellegging meerdere tracés kabels en leidingen van derden kruisen.
- Bedrijven in de omgeving van de verbinding worden geïnformeerd en waar nodig gesproken over eventuele effecten op hun bedrijfsvoering.

Inspelen op behoefte omgeving

Voor de participatie rondom Net op zee Nederwiek 1 maken we volop gebruik van de contacten met de omgeving die er al zijn vanuit het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha aangevuld met contacten die met de komst van het project Net op zee Nederwiek 1 inmiddels bekend zijn. Door overlegmomenten te combineren, werken we efficiënt samen. Tegelijkertijd blijven we alert op het signaleren van partijen die we nog niet kennen. Dat geldt ook voor nieuwe ontwikkelingen en voortschrijdende inzichten.

Wanneer u denkt dat we u, uw organisatie, (nieuwe) ontwikkelingen en/of relevante gebiedsinformatie nog niet kennen, laat het ons dan weten. We maken graag kennis en bekijken dan samen ook hoe we u het beste kunnen informeren en bij het project kunnen betrekken. Natuurlijk spelen we ook graag in op de behoefte van omgevingspartijen die we al kennen. We nodigen u graag uit om contact met ons op te nemen wanneer u of uw organisatie behoefte heeft aan informatie, overleg of wanneer u informatie heeft die voor het project relevant is. Onze contactgegevens vindt u in paragraaf 1.3.

4.3.5 Ambtelijk overleg, vergunningenoverleg en bestuurlijk overleg

Tijdens de gehele procedure organiseert EZK ambtelijke overleggen met TenneT, de betrokken gemeenten, de provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen en Rijkswaterstaat. Daarnaast vindt er regelmatig een projectbreed vergunningenoverleg met alle bevoegde gezagen plaats en bestuurlijk overleg met bestuurders van de zojuist genoemde overheidsorganen en organisaties op het moment dat daar in het kader van de procedure en besluitvorming aanleiding toe is. Hetzelfde geldt voor een projectbreed communicatieoverleg met de betrokken gemeenten en provincie.

4.4 Planning

In onderstaande tabel staat op hoofdlijnen de (wettelijke) procedure weergegeven voor de besluitvorming van Net op zee Nederwiek 1⁷. Hierin staat op welke momenten de officiële documenten worden gepubliceerd en ter inzage worden gelegd en wanneer u kunt meedenken, bijdragen en inspreken.

Periode*	Procedurastap	Hoe u kunt meedenken, bijdragen en inspreken
<i>*o.b.v. de huidige planning</i>		
14 januari 2022 (afgerond)	Publiceren voornemen en voorstel voor participatie	U kunt door een reactie in te dienen, meedenken over onder meer het project, routes voor het kabeltracé (tracéopties), de locatie voor het converterstation en hoe u betrokken wilt zijn bij het project
Januari t/m juli 2022 (afgerond)	Inventarisatie van tracé-alternatieven en het beoordelingskader (hoe en aan de hand van welke onderwerpen tracé-alternatieven met elkaar worden vergeleken op (milieu)effecten)	Betrokken partijen kunnen op verschillende manieren meedenken en informatie aanleveren over tracé-alternatieven en aandachtspunten voor de NRD.
September 2022 (afgerond)	Ter inzage leggen concept NRD en publiceren geactualiseerde participatieplan	U kunt van 9 september t/m 20 oktober de concept NRD lezen en een zienswijze (inspraakreactie) indienen. Onder andere tijdens de informatiebijeenkomst op 4 oktober 2022.
Januari 2023	Vaststellen definitieve NRD. Doordat de definitieve NRD slechts één te onderzoeken tracéalternatief bevat, is dit ook automatisch het voorkeursalternatief (waarin de locatie van het platform op zee, het kabeltracé en de locatie van het converterstation op land worden vastgesteld)	U kunt kennis nemen van de definitieve NRD met daarin het in het milieueffectrapport (MER) te onderzoeken tracéalternatief
Januari 2023	Publicatie Voorbereidingsbesluit	U kunt kennis nemen van het voorbereidingsbesluit
Eerste helft 2023	Bepalen milieueffecten (milieueffectrapport)	Zie dit participatieplan voor de participatie tot eind 2023.
Q3 2023	Aanvragen vergunningen	Met vergunningverlenende partijen vindt in de periode voorgaand aan de aanvragen (Q1/Q2 2023) overleg plaats
Q4 2023	Ter inzage leggen ontwerp-Projectbesluit en de overige ontwerpbesluiten (vergunningen en ontheffingen) en bijlagen (waaronder het MER)	U kunt uw zienswijze (inspraakreactie) indienen op het ontwerp-Projectbesluit en de overige ontwerpbesluiten (vergunningen en ontheffingen)
Q2 2024	Vaststellen en ter inzage legging definitief Projectbesluit en de overige besluiten (vergunningen en ontheffingen) en bijlagen	U kunt een beroep instellen bij de Raad van State tegen het Projectbesluit en de overige besluiten (vergunningen en ontheffingen)
Q2 2025	Onherroepelijk Projectbesluit en vergunningen	Uitspraak Raad van State na behandeling van mogelijke beroepen

Figuur 7: overzichtstabel met procedureplanning

⁷ Naar verwachting treedt op 1 juli 2023 de Omgevingswet in werking. Door het ingaan van de Omgevingswet op 1 juli 2023 (naar verwachting) wordt in plaats van een Inpassingsplan een Projectbesluit genomen.

4.5 Uw reactie op dit participatieplan is van harte welkom

We actualiseren het participatieplan eens per projectfase. Het volgende plan verschijnt volgens de huidige planning in december 2023.

Heeft u na het lezen van dit plan vragen of suggesties voor verbetering? Dat horen we graag!

Zie onze contactgegevens in paragraaf 1.3.

Bijlage 1: participatieverslag

1 Inleiding

1.1 Terugblik

Dit is het participatieverslag van het project Net op zee Nederwiek 1 over de participatie gedurende de periode van september tot en met december 2022. Deze periode spitste zich vooral op het ter inzage gaan van de concept NRD en het beantwoorden van de zienswijzen die hieruit voortkwamen.

In dit verslag blikken wij - het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT - terug op de participatie: welke activiteiten hebben we ondernomen, wie hebben we gesproken, welke inbreng hebben betrokkenen geleverd, wat hebben we daarmee gedaan en wat zijn de belangrijkste conclusies over de participatie tot nu toe. We sluiten het verslag af met een overzicht van alle betrokkenen tot op heden bij het project Net op zee Nederwiek 1.

1.2 Samenhang participatie andere projecten en initiatieven

De participatie rondom Net op zee Nederwiek 1 kan niet los gezien worden van de participatie bij het Net op zee-project IJmuiden Ver Alpha⁸.

Net op zee-projecten

Een groot deel van de omgeving van Net op zee Nederwiek 1 kenden we al goed door de intensieve participatie, studies en onderzoeken rondom het Net op zee-project IJmuiden Ver Alpha. Dit project voorziet immers ook in een ondergrondse hoogspanningsverbinding van zee naar het Sloegebied en loopt grotendeels parallel aan de tracéoptie voor Net op zee Nederwiek 1. Dit geldt deels ook voor Net op zee IJmuiden Ver Beta en Gamma met een parallelligging op zee.

Voor de participatie rondom Net op zee Nederwiek 1 maken we daarom uiteraard ook gebruik van de opgedane ervaringen, kennis en de contacten met omgevingspartijen vanuit die projecten.

Noordzee

Vanuit de windenergiegebieden IJmuiden Ver en Nederwiek zijn meerdere Net op zee-verbindingen nodig om de duurzame energie naar land te transporteren. De tracés op zee lopen over lange afstanden parallel aan elkaar en kennen veel overeenkomstige stakeholders. Daar waar zinvol en mogelijk is de participatie met deze partijen rondom de verschillende projecten gecombineerd. Het gaat dan om de projecten Net op zee IJmuiden Ver Alpha, IJmuiden Ver Beta, IJmuiden Ver Gamma, Nederwiek 1 en Nederwiek 2.

⁸ [Participatieplan Net op zee IJmuiden Ver Alpha \(versie juni 2022\)](#)

Recentelijk is ook het project Net op zee Nederwiek 3 gestart. Ook in samenspraak met dit project is ernaar gestreefd de contacten met stakeholders vooraf goed af te stemmen met als doel dit efficiënt te laten verlopen en ervoor te zorgen dat kennis en belangen vanuit de eerdere projecten goed zijn overgedragen.

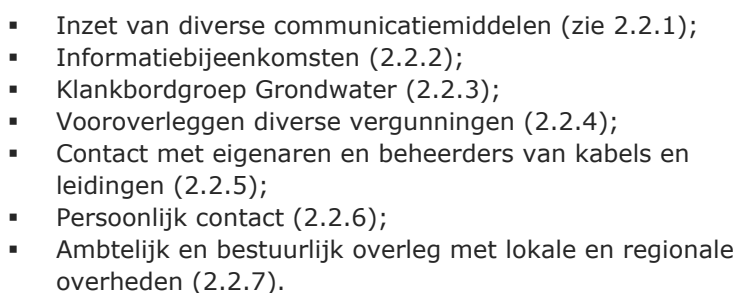
2 Participatie: plan & activiteiten

2.1 Participatieplan

Hoe we de omgeving informeren en betrekken bij het Net op zee Nederwiek 1 beschrijven we in het participatieplan. Dit participatieplan actualiseren we elke projectfase. De vorige versie van het plan is samen met het participatieverslag over de daaraan voorgaande periode in september 2022 gepubliceerd op de [website van Bureau Energieprojecten](#).

2.2 Activiteiten

Naast de ter inzage legging van de concept NRD hebben we de omgeving de afgelopen periode op verschillende manieren over Net op zee Nederwiek 1 geïnformeerd en erbij betrokken. Figuur 8 bevat een opsomming van de participatieactiviteiten, die in de volgende paragrafen worden toegelicht.

-
- Inzet van diverse communicatiemiddelen (zie 2.2.1);
 - Informatiebijeenkomsten (2.2.2);
 - Klankbordgroep Grondwater (2.2.3);
 - Vooroverleggen diverse vergunningen (2.2.4);
 - Contact met eigenaren en beheerders van kabels en leidingen (2.2.5);
 - Persoonlijk contact (2.2.6);
 - Ambtelijk en bestuurlijk overleg met lokale en regionale overheden (2.2.7).

Figuur 8: overzicht participatieactiviteiten

2.2.1 Inzet diverse communicatiemiddelen

Om bekend te maken dat de concept NRD ter inzage lag, is op 9 september 2022 de 'Kennisgeving conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau Net op zee Nederwiek 1' verschenen. Deze kennisgeving is als advertentie geplaatst in de Staatscourant en in een aantal huis-aan-huisbladen. Hierin werd ook de reactiemogelijkheid op de concept NRD vermeld.

Informatie over het project staat op de website www.netopzee.eu/sloegebied. Op de website van Bureau Energieprojecten www.rvo.nl/nederwiek-1 staat informatie over de procedure en besluitvorming.

De bij ons bekende contactpersonen hebben per e-mail bericht ontvangen over het ter inzage gaan van de concept NRD. Ook hebben abonnees van de digitale nieuwsbrief een bericht hierover ontvangen. De indieners van een reactie op de kennisgeving van het voornemen en participatie hebben een brief ontvangen.

2.2.2 Informatiebijeenkomst

Op 4 oktober 2022 is een informatiebijeenkomst georganiseerd in Veere. Iedereen die geïnteresseerd was, kon binnenlopen. Verschillende medewerkers van zowel het ministerie van EZK als van TenneT waren

aanwezig om vragen te beantwoorden. Ook was er de gelegenheid om via een notulist ter plekke een zienswijze in te dienen.

Informatiebijeenkomst grondeigenaren Sloekreek

Voor grondeigenaren en -gebruikers in het gebied rond de Sloekreek (tussen de Oude Veerweg en de N254) en voor ZLTO is door de provincie Zeeland op 29 september 2022 een aparte bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst heeft de provincie Zeeland de grondeigenaren en -gebruikers geïnformeerd over het besluit dat het tracé van Net op zee Nederwiek 1 in de Zeedijk van de Jacobapolder kan worden aangelegd. Medewerkers van het ministerie van EZK en TenneT waren hierbij aanwezig. De keuze voor deze tracéoptie is vastgelegd in de oplegger van het definitieve NRD.

2.2.3 Klankbordgroep Grondwater

Onder de groep grondeigenaren en -gebruikers op het landtracé tussen het Veerse Meer en het Sloegebied leven veel zorgen over de eventuele effecten van de kabel op gewassen. Denk hierbij aan structuurschade, elektromagnetische effecten en effecten op grondwater. Met name de ligging van het tracé in de buurt of door zoetwatervoorkomens zorgt ervoor dat het onderwerp grondwater veel aandacht vraagt. Om samen te komen tot een gedragen monitoringsplan en recht te doen aan de vele vragen over dit onderwerp, is er gestart met een Klankbordgroep Grondwater waarin een vertegenwoordiging van de agrariërs, ZLTO, TenneT en een hydroloog van Arcadis deelnemen. De klankbordgroep is ook in deze periode bij elkaar geweest. Met hen is afgesproken dat er voor de start van de monitoring een bijeenkomst wordt georganiseerd voor grondeigenaren om hen hierover te informeren en hen in de gelegenheid te stellen om vragen te beantwoorden. Met het waterschap Scheldestromen wordt bilateraal afgestemd over dit onderwerp. De klankbordgroep gaat zowel over Net op zee IJmuiden Ver Alpha als Net op zee Nederwiek 1.

2.2.4 Vooroverleggen diverse vergunningen

Met diverse vergunningverlenende partijen heeft ook in deze fase al vooroverleg plaatsgevonden over de benodigde vergunningen en de indieningsvereisten.

2.2.5 Contact met eigenaren en beheerders van kabels en leidingen

Zowel op zee als op land kruist Net op zee Nederwiek 1 andere kabels en leidingen en/of ligt het in de directe omgeving van andere kabels en leidingen. TenneT is i.v.m. de raakvlakken op zee het contact aangegaan met Pelagian, BritNed, Alcatel, BBL Company VOF, Wintershall Noordzee BV, Dana Petroleum en Athos CCS. Voor raakvlakken op land heeft afgelopen periode overleg plaatsgevonden met Evides, Gasunie en Stedin.

2.2.6 Persoonlijk contact

Naast deelname van betrokkenen aan een van de genoemde activiteiten hebben we met een aantal partijen één op één, telefonisch, per e-mail of persoonlijk contact gehad. Afhankelijk van hun behoefte aan informatie en contact hebben we afgesproken hoe we ze verder over het project informeren en/of erbij betrekken. Hoofdstuk 5 bevat een totaaloverzicht van personen en organisaties met wie we in de periode van september tot en met december 2022 contact hebben gehad.

2.2.7 Ambtelijk en bestuurlijk overleg met lokale en regionale overheden

Gedurende de gehele procedure organiseert EZK overleggen met TenneT en de ambtenaren en bestuurders van de betrokken overheden (Rijkswaterstaat, gemeente Borsele, gemeente Middelburg, gemeente Goes, gemeente Veere, gemeente Noord-Beveland, provincie Zeeland en waterschap

Scheldstromen). Het ambtelijk overleg heeft in de afgelopen periode op 17 november 2022 plaatsgevonden. Het bestuurlijk overleg heeft in de afgelopen periode op 28 november 2022 plaatsgevonden.

3 Opbrengst participatieproces

3.1 Inbreng door de omgeving

Tijdens het participatieproces hebben omgevingspartijen informatie, suggesties en opmerkingen met ons gedeeld. De inbreng hebben we onderstaand beknopt verwoord.

3.2 Resultaten en bevindingen participatieproces

Dit zijn de belangrijkste bevindingen en resultaten uit het participatieproces van de afgelopen periode:

Concept NRD

Er zijn in het kader van de formele terinzagelegging van de concept NRD 12 zienswijzen ingediend. De zienswijzen op de concept NRD hebben geen aanleiding gegeven tot het onderzoeken van andere alternatieven dan genoemd in de concept NRD. De beantwoording van de zienswijzen is tezamen met de definitieve NRD gepubliceerd op de [website van Bureau Energieprojecten](#).

Keuze tracé nabij Sloekreek (tussen Oude Veerweg en N254)

Ook is er overleg geweest met een aantal partijen over de tracévarianten rondom de dijk ter hoogte van de Sloekreek. Voor Net op zee Nederwiek 1 zijn er ter hoogte van de Sloekreek, tussen de Oude Veerweg en de N254, twee tracévarianten opgenomen in de cNRD:

1. Tracévariant Sloekreek Oost Dijk: Hierbij loopt het tracé tussen de Oude Veerweg tot net ten noorden van de N254 in/onder de Zeedijk van de Jacobapolder.
2. Tracévariant Sloekreek Oost Polder: Hierbij loopt het tracé tussen de Oude Veerweg tot net ten noorden van de N254 ten oosten van de Zeedijk van de Jacobapolder en de daarnaast gelegen watergang.

De grondeigenaren in dit gebied pleiten voor een kabel in/onder de dijk, gezien het uitgangspunt is dat er dan geen bemaling hoeft plaats te vinden in hun grond, waarin zich ook zoetwatervoorkomens bevinden. De voormalige Zeedijk van de Jacobapolder heeft momenteel geen status als waterkering, maar heeft wel bijzondere natuur- en cultuurhistorische waarden. Omdat niet is uit te sluiten dat de voormalige Zeedijk in de toekomst, ten behoeve van klimaatadaptatie, toch een officiële waterkerende status zou kunnen krijgen waarvoor eventueel extra dijkversterking moet plaatsvinden, zijn het Ministerie van EZK, Waterschap Scheldestromen en Provincie Zeeland overeengekomen om een aanvullend onderzoek te laten doen naar de ligging van kabels in de Zeedijk van de Jacobapolder in relatie tot waterveiligheid. Uit een onderzoek van Arcadis/Pondera blijkt dat de ligging van het kabeltracé door de dijk geen nadelige gevolgen heeft voor de faalkans en geen belemmeringen vormt voor eventuele toekomstige aanvullende versterkingsmaatregelen. Aangezien de uitvoering van de kabels door de dijk tevens geen nadelige effecten heeft voor de grondwaterkwaliteit, is gekozen voor de tracévariant Sloekreek Oost Dijk. Daarbij zal bij het niet afgetopte gedeelte van de dijk de kabel door middel van een boring worden aangelegd, om de natuur- en cultuurhistorische waarden van de dijk zoveel als mogelijk te ontzien.

Definitieve locatie converterstation

Na de NRD-fase is het zoekgebied aan de Liechtensteinweg geconcretiseerd tot een concrete locatie voor het converterstation. Voor het bepalen van de meest geschikte converterstationslocatie binnen het zoekgebied aan de Liechtensteinweg is gekeken naar mogelijke toekomstige ontwikkelingen die binnen het zoekgebied kunnen plaatsvinden. De mogelijke toekomstige ontwikkelingen binnen het zoekgebied van het converterstation zijn onder andere de komst van een nieuw 380kV-hoogspanningsstation en 150kV-station. Ook speelt het reeds vergunde datacenter Greenbay, dat zich in het zuiden van het zoekgebied wil vestigen, een rol in het bepalen van de locatie voor het converterstation. Daarnaast is overleg gevoerd met terreinbeheerder North Sea Port en met grondeigenaar Flushing Service Park over de meest geschikte locatie van het converterstation binnen het zoekgebied.

Dit tezamen heeft ertoe geleid dat gekozen is voor een locatie van het converterstation in het noorden van het zoekgebied. Met deze keuze blijven andere toekomstige ontwikkelingen mogelijk. De keuze voor een andere locatie binnen het zoekgebied van het converterstation zou andere toekomstige ontwikkelingen complexer of onmogelijk maken.

3.3 Wat hebben we met de inbreng gedaan?

De informatie die we tijdens het participatieproces hebben verzameld, hebben we behandeld en op een van de volgende manieren verwerkt:

- *Nota van Antwoord*: de ingediende zienswijzen zijn hierin opgenomen en per indiener beantwoord;
- *Beoordelingskader MER en het integrale effectenonderzoek*: hierin zijn de punten opgenomen waar in het onderzoek aandacht aan moet worden besteed. Dit gebeurt in het MER aan de hand van de thema's bodem en water op zee en op land, natuur op land, landschap en cultuurhistorie, archeologie op zee en op land, leefomgeving, ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties. De aandachtspunten die tijdens het participatieproces zijn genoemd, zijn hierin meegenomen. Bijvoorbeeld: (cumulatieve) effecten op natuur/ecologie, beïnvloeding en effecten op andere functies (zoals recreatie, scheepvaart, diverse infrastructuur).
- *Aandachtspunten voor latere fases in het project*: hierbij kan gedacht worden aan aandachtspunten tijdens bijvoorbeeld de bouw- en aanlegfase, zoals de genoemde afstemming over de logistiek als meerdere projecten gelijktijdig worden aangelegd. Ook het uitvoeren van studies naar elektrische en thermische beïnvloeding van het spoor en andere kabels, leidingen et cetera valt hieronder.
- Naar aanleiding van de *door omwonenden aangedragen optie* om de kabel tussen de A58 en de Oude Veerweg in het daargelegen weggetje te leggen, worden nu diverse onderzoeken gedaan om te bezien of het mogelijk is dat de kabels onder dit weggetje worden aangelegd.
- Eigenaren en beheerders van kabels en leidingen op zee hebben hun voorkeur uitgesproken over het type bouwconstructie om de kruisingen te realiseren. Daarbij zijn ook aandachtspunten en randvoorwaarden benoemd. Hiermee is een goede uitgangssituatie ontstaan om overeenkomsten te kunnen sluiten: de zogenaamde *crossing and proximity agreements*. Met de meeste partijen verkeert de afstemming in de afrondende fase en kunnen de overeenkomsten naar verwachting begin 2023 gesloten worden.

4 Conclusie participatie

De participatieactiviteiten voor afgelopen periode van Net op zee Nederwiek 1 zijn vrijwel volledig volgens plan uitgevoerd, waarbij de ter inzage legging van de concept NRD een hoofdrol speelde.

Op basis van de concept NRD, binnengekomen zienswijzen, advies van de Commissie m.e.r. en het participatieproces blijft het tracé van Net op zee Nederwiek 1 zoveel mogelijk parallel aan Net op zee IJmuiden Ver Alpha liggen. Voor het tracé ten zuiden van de A58 en ten Noorden van de Oude Veerweg zijn voor Net op zee Nederwiek 1 nog twee tracévarianten in beeld die niet direct naast Net op zee IJmuiden Ver Alpha liggen: 1. Een tracé onder het weggetje langs de Oude Zeedijk van de Jacobapolder en 2. Een tracé ten oosten van de dijk in landbouwgrond. Tussen de Oude Veerweg en de N254/Bernardweg West is parallelligging met Net op zee IJmuiden Ver Alpha ook niet mogelijk. Net op zee IJmuiden Ver Alpha krijgt een tracé ten westen van de dijk en ten westen van de Sloekreek. Voor Net op zee Nederwiek 1 is gekozen om het tracé door de oude zeedijk ten oosten van de Sloekreek aan te leggen. Ook is op basis van afstemming en overeenstemming met betrokken partijen de definitieve locatie van het converterstation voor Net op zee Nederwiek 1 vastgesteld aan de noordzijde van de beschikbare grond aan de Liechtensteinweg in het Sloegebied.

Uiteraard blijft het voor iedereen mogelijk om aandachtspunten en/of opmerkingen door te geven. Tot slot maken we langs deze weg gebruik van de gelegenheid om alle deelnemers aan een of meerdere participatieactiviteiten te bedanken voor hun inbreng.

5 Overzicht geraadpleegde betrokkenen

Met de betrokkenen in het volgende overzicht is mondeling of schriftelijk contact geweest over het project Net op zee Nederwiek 1.

Bevoegd gezag/overheden	Kabels en leidingen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provincie Zeeland ▪ Gemeente Borsele ▪ Gemeente Noord-Beveland ▪ Gemeente Veere ▪ Gemeente Middelburg ▪ Gemeente Goes ▪ Waterschap Scheldestromen ▪ RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Zeeland ▪ Ministerie BZK ▪ Ministerie LNV ▪ Ministerie van Defensie ▪ ProRail regio Zuid ▪ Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ▪ Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland ▪ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ▪ Rijkswaterstaat Corporate dienst ▪ Veiligheidsregio Zeeland 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alcatel Submarine NetworksLtd ▪ British Telecommunications Plc / BT Nederland N.V. ▪ BritNed ▪ Evides ▪ Gasunie ▪ Prorail ▪ Stedin
Offshore	(Belangen-)organisaties natuur, recreatie, leefomgeving
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dienst der Hydrografie ▪ Kustwacht Nederland ▪ KVNR (Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders) ▪ Loodswezen ▪ (Rijks)havenmeester ▪ SAN (Scheepvaart adviesgroep Noordzee) ▪ Stichting LaMer 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Commissie voor de milieueffectrapportage ▪ Staatsbosbeheer ▪ Natuurmonumenten ▪ RECRON/Hiswa ▪ Schuttevaer ▪ NOB ▪ Gebruikersraad Veerse Meer ▪ Stadsraad Veere ▪ Dorpsraad Borssele
Agrarische sector	Organisaties & bedrijven
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Agrarische grondeigenaren/-gebruikers omgeving landtracé Veerse Meer ▪ ZLTO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ North Sea Port ▪ EPZ ▪ Waterpark Veerse Meer ▪ Vliegveld Miden-Zeeland ▪ Surfschool Veerse gatdam ▪ Strandpaviljoen View ▪ Jachthaven Oostwatering ▪ Rederij Dijkhuizen ▪ The Green Bay ▪ COVRA
Bewoners, belangstellenden	Visserijsector
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Omwonenden, dorpsraden, gebruikers, belangstellenden en anderen in de omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vissers Veerse Meer

Figuur 9: overzicht geïnformeerde en/of geraadpleegde omgevingspartijen